

ಮಹಿಳಾ ಚಳವಳಿ

ಇದು ಆತಾವಯೋಕನದ ಕಾಲ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ತ್ರೀ ಜಾಗೃತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿ. ಆದರೆ, ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಸಂತೋಷಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ತೃಪ್ತಿ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾದನಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಲಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

■ ಸುಕೃತ ಎಸ್.

‘ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಹಿಂಸಾ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಷ್ಟಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ಸ್ವರ್ಗ ಬೇಕು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಷ್ಟಸಹಿಷ್ಣುಗಳು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಾರೆ?’ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೋರಾಟದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತಿದು. ‘ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟಸಹಿಷ್ಣುಗಳು’ ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಕರೆದಿರುವುದು ತುಂಬಾ ಧನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಂಬೋಧನೆ ಎಂದು ಒಮ್ಮೆಗೆ ಅನ್ನಿಸಿಬಿಡಬಹುದು.

ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ, ಅವರ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ಭಿನ್ನಮತವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಆಕೆ ಮಾತ್ರ ಯಾಕೆ ಕಷ್ಟಸಹಿಷ್ಣು ಆಗಬೇಕು? ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೇರಿಕೆಗಳಿವೆ. ಆಕೆ ಸಹಿಷ್ಣು, ತ್ಯಾಗಮಯಿ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ. ಆದರೆ ಆಕೆ ಯಾಕೆ ಹಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗದ ಸಂಗತಿ. ಆಕೆ ಕಷ್ಟಸಹಿಷ್ಣು ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು, ಆಕೆಗೆ ತ್ಯಾಗಮಯಿ ಪಟ್ಟ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಯಾರು ಮತ್ತು ಯಾಕಾಗಿ? ಅನಗತ್ಯವಾದ ಹೇರಿಕೆಯನ್ನು ಆಕೆಯ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ, ನಾವೇನೋ ಆಕೆಯನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಹೆಮ್ಮೆ ನಿರರ್ಥಕ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಳೆ ಎಂಬ ‘ಬಿರುದೇ’ ಆಕೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೆಳಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಇಂಥ ಹೇರಿಕೆ, ‘ಬಿರುದು’ಗಳೇ ನಮಗೆ ಮುಳುವು ಎಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿಯೇ ಬಂಡಾಯ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು.

ನಾನು ಕಷ್ಟಸಹಿಷ್ಣು ಆಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಜಾಗೃತ ಭಾವನೆ ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನವೇ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪಾಲಿನ ಬಂಡಾಯದ ದಿನ. ಈ ಬಂಡಾಯಗಳು ನಡೆಯುವುದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ. ಹೊಸಲು ದಾಟುವ ಕ್ರಿಯೆಯೇ ಆಕೆಯ ಜೀವನದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಬಂಡಾಯ. ಬಹುಶಃ ನಾವು ಮಹಿಳಾ ಚಳವಳಿಗಳನ್ನು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲೇ ನೋಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕು ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ತನ್ನಗಾದ, ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಎರಗುವ, ತನ್ನ ಮಗುವಿಗೆ ಎರಗುವ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಆಕೆ ಮೊದಲು ದನಿ ಎತ್ತುತ್ತಾಳೆ. ಒಬ್ಬಳಾದರೂ ಸರಿ, ಪ್ರತಿಭಟನೆಗೆ ಕೂರುತ್ತಾಳೆ. ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬಂಡಾಯದ ತೊರೆಗಳೇ ನಂತರ ಒಂದು ಸಾಮುದಾಯಿಕ ರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು. ತನ್ನಂತೆಯೇ ಅವಳಿಗೂ ಕಷ್ಟಗಳಿವೆ, ಅದಕ್ಕೂ ನನ್ನ